

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NJ-132**

**December-2015**

**B.Com. Sem.-III**

**Core Elective 201 : Advanced Business Management  
(Advanced HRM)**

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

1. (A) કર્મચારીને પ્રાપ્ત કરવાના વિવિધ પ્રાપ્તિ સ્થાનો ચર્ચો. 6  
અથવા  
કર્મચારીની પસંદગી પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો.
- (B) મુલાકાતનો ખ્યાલ સમજાવી, તેને અસરકારક બનાવવા માટેનાં સૂચનો ચર્ચો. 4  
અથવા  
મુલાકાત/ઈન્ટરવ્યુનાં પ્રકારો/પદ્ધતિઓ ચર્ચો.
- (C) કર્મચારી સંચાલકની ભૂમિકા ચર્ચો. 4  
અથવા  
કસોટી એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.
2. (A) કર્મચારી હરિકાઈ/સ્પર્ધા શક્તિનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી, શક્તિ/ક્ષમતાઓનું વર્ગીકરણ કરી, તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 6  
અથવા  
કર્મચારીની વેતન નીતિનો અર્થ જણાવી, તેના હેતુઓ જણાવો.
- (B) સિન્યોરીટી પ્રથાના લાભાલાભ જણાવો. 4  
અથવા  
બદલી અંગેનાં કારણો ચર્ચો.
- (C) અપકર્ષ એટલે શું ? તેના કારણો જણાવો. 4  
અથવા  
બઢતી તેમજ બદલીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
3. (A) કામગીરી મૂલ્યાંકનનાં લાભ તેમજ મર્યાદાઓ ચર્ચો. 6  
અથવા  
કર્મચારી સહભાગીદારીનાં સ્વરૂપ તરીકે સૂચના - યોજના અને ગુણવત્તા ચક્રોનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

- (B) કાર્ય વિશ્લેષણનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી, તેના હેતુઓ જણાવો. 4  
**અથવા**  
 કાર્ય વિશ્લેષણનાં ફાયદા જણાવો.
- (C) કર્મચારી સહભાગીદારી અંગે ભારતીય પરિસ્થિતિ વર્ણવો. 4  
**અથવા**  
 કર્મચારી સહભાગીદારીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
4. (A) ઔદ્યોગિક સંબંધોનો ખ્યાલ, સ્વરૂપ અને મહત્ત્વ ચર્ચો. 6  
**અથવા**  
 નોંધ લખો : ભારતમાં ઔદ્યોગિક સંબંધો
- (B) ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓનાં કારણો જણાવો. 4  
**અથવા**  
 ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓનું નિવારણ કરવાની પદ્ધતિઓ ચર્ચો.
- (C) નોંધ લખો : ઔદ્યોગિક સંબંધો અને મજૂર સંઘો 4  
**અથવા**  
 ઔદ્યોગિક સંબંધો સાથે કેટલા જુદા જુદા પક્ષકારો છે ?
5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો : 14
- (1) માનવસાધન સંચાલન, વ્યવસ્થાતંત્રનાં કર્મચારીઓ પાસેથી શ્રેષ્ઠ પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે.
  - (2) બઢતી આપતી વખતે કોઈ વૈજ્ઞાનિક આધાર ધ્યાનમાં રાખવો જરૂરી નથી.
  - (3) અપકર્ષ આપવાથી કર્મચારીના મોભામાં વધારો થાય છે.
  - (4) મુલાકાતનાં વિવિધ પ્રકારો જોવા મળે છે.
  - (5) કામગીરી મૂલ્યાંકન એ સતત પ્રક્રિયા નથી.
  - (6) કામગીરી મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા પણ કેટલીક મર્યાદાઓ ધરાવે છે.
  - (7) સામુહિક સૌદાગીરીની પ્રક્રિયા, અત્યંત અવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયા છે.
  - (8) ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓનો નિકાલ ક્યારે પણ આવતો નથી.
  - (9) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી, વિશ્લેષણાત્મક કસોટી વગેરે, ખરેખર તો કસોટીનાં પ્રકારો નથી.
  - (10) કર્મચારીની પસંદગી સૌપ્રથમ કરતી વખતે, તેને હંગામી ધોરણે લેવામાં આવે છે.
  - (11) મુલાકાતનો હેતુ નક્કી કરવો જરૂરી નથી.
  - (12) ઔદ્યોગિક જગતમાં, ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓ જોવા મળતા નથી.
  - (13) વ્યવસ્થાતંત્રમાં શિસ્તનાં નિયમો બનાવવા, ખૂબ જરૂરી છે.
  - (14) સામુહિક સૌદાગીરી દ્વારા ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓમાં ઘટાડો જોવા મળેલ છે.

**NJ-132**

**December-2015**

**B.Com. Sem.-III**

**Core Elective 201 : Advanced Business Management**

**(Advanced HRM)**

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

1. (A) Discuss the various sources of recruitment to Procure Employees. **6**  
**OR**  
Discuss the selection process of selecting an Employee.
- (B) Explain the concept of Interview. Discuss the suggestions to make the Interview effective. **4**  
**OR**  
Discuss the various types of Interview.
- (C) Discuss the role of Personnel Manager. **4**  
**OR**  
What is Test ? State its types.
2. (A) Explain the concept of Employee Competitive Competency, classify the various competencies and evaluate it. **6**  
**OR**  
State the meaning of Employees Compensation Policy. State its objectives.
- (B) State the Advantages & disadvantages of seniority system. **4**  
**OR**  
Discuss the causes of Transfer.
- (C) What is Demotion ? State its causes. **4**  
**OR**  
State clearly the meaning of Promotion & Transfer.
3. (A) Discuss the advantages and limitations of performance appraisal. **6**  
**OR**  
Explain clearly the concepts of Suggestion, Scheme and Quality circles as a form of Employees participation.

- (B) State the concept of Job Analysis & discuss its objectives. 4
- OR**
- State the advantages of Job Analysis.
- (C) Describe the Indian Situation, in context of Employee participation. 4
- OR**
- Explain clearly the concept of Employee participation.
4. (A) Discuss the meanings, scope & importance of Industrial Relations. 6
- OR**
- Write a note on : Industrial Relations in India.
- (B) State the causes of Industrial Disputes. 4
- OR**
- Discuss the methods of Resolving Industrial Disputes.
- (C) Write a note on : Industrial Relations and Trade Union. 4
- OR**
- Which are the different parties associated with Industrial Relations ?
5. State whether the following statements are **True** or **False**. 14
- (1) Human Resource Management tries to procure the best from the Employees of an organization.
  - (2) There is no need to have a scientific base while giving promotion.
  - (3) Demotion increases the status of an employee.
  - (4) We see different types of Interviews.
  - (5) Performance Appraisal is not a continuous process.
  - (6) Performance Appraisal process also has certain limitations.
  - (7) Collective Bargaining process, is too unscientific process.
  - (8) Industrial disputes are never resolved.
  - (9) Psychological and Analytical tests are actually not the different types of tests.
  - (10) While selecting an employee, initially he is recruited on probation basis only.
  - (11) There is no need to decide the objective of a Interviews.
  - (12) We do not see Industrial disputes in Industrial world.
  - (13) It is very essential to frame the rules of discipline in an organization.
  - (14) There is a reduction in Industrial disputes due to collective bargaining.